

กรมทรัพยากรน้ำ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

“แหล่งน้ำห้วยใหญ่ สร้างชีวิตใหม่ให้ชาวโนนแก้ง”

โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำห้วยใหญ่

บ้านโนนแก้ง หมู่ที่ 5 ตำบลบึง อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
หน่วยงาน สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 11

ประเภทโครงการ

01 นโยบาย /
แผนแม่บท - แผนปฏิบัติการ /
กำหนดหลักเกณฑ์ - มาตรการ

02 พัฒนาแหล่งน้ำ

03 อนุรักษ์ ฟื้นฟู
แหล่งน้ำสาธารณะ

04 การมีส่วนร่วมและ
การใช้ประโยชน์

05 การพยากรณ์
เตือนภัย

ความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ / แผนแม่บท 20 ปี

ปัจจุบัน 04

- ประชาชนในพื้นที่จัดตั้ง “กลุ่มเกษตรรุ่งเรืองบ้านโนนแก้ง” เครือข่ายทางการเกษตรที่ปลูกพืชอายุสั้น ใช้น้ำน้อย เพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ตลอดทั้งปี โดย กรมทรัพยากรน้ำให้การสนับสนุนด้านน้ำเพื่อการเกษตรอย่างต่อเนื่อง

03

พ.ศ. 2560 – 2561

- กรมทรัพยากรน้ำ ได้ดำเนินการก่อสร้าง โครงการระบบกระจายน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ โดยใช้แหล่งน้ำห้วยใหญ่เป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อต่อยอดให้ประชาชนในพื้นที่ได้ใช้น้ำอย่างทั่วถึง รวมทั้งให้ความรู้กลุ่มผู้ใช้น้ำเรื่องการบริหารจัดการน้ำ และการปลูกพืชใช้น้ำน้อย

02

พ.ศ. 2559

- กรมทรัพยากรน้ำ ได้รับการประสานจากองค์การบริหารส่วนตำบลบพูนและผู้นำหมู่บ้าน ขอรับการสนับสนุนโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำห้วยใหญ่ที่มีสภาพดินแข็ง ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และก่อให้เกิดปัญหาอุทกภัยในฤดูน้ำหลาก เมื่อโครงการฯ แล้วเสร็จ กรมทรัพยากรน้ำ ได้ส่งมอบโครงการให้องค์การบริหารส่วนตำบลบพูนและประชาชนในพื้นที่ดูแลต่อไป

01

- ประชาชนบ้านโนนแก้ง ต.บพูน อ.เดชอุดม จ.อุบลราชธานี ได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาน้ำท่วมบ้านเรือน และพื้นที่การเกษตรในฤดูฝน และขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภค และทำการเกษตรในฤดูแล้งทุกปี

แนวคิดในการแก้ไขปัญหา

การอนุรักษ์ ฟื้นฟูแหล่งน้ำสาธารณะ ซึ่งเป็นแหล่งน้ำสำคัญของชุมชน เป็นภารกิจหลักที่กรมทรัพยากรน้ำเร่งดำเนินงาน เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภคและทำการเกษตร รวมทั้งบรรเทาปัญหาอุทกภัยของประชาชนในพื้นที่ เพราะน้ำคือปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการดำรงชีวิต ทั้งนี้ กรมทรัพยากรน้ำ ได้ดำเนินการขุดลอกและขยายแหล่งน้ำ รวมถึงก่อสร้างท่อน้ำเข้าเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 8 จุด เพื่อเก็บกักน้ำในปริมาณที่มากขึ้น เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำของชุมชน ต่อมาดำเนินการก่อสร้างโครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อต่อยอดการบริหารจัดการน้ำให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ในชุมชน

“กลุ่มผู้ใช้น้ำบ้านโนนแก้ง ได้จัดตั้งและบริหารเครือข่ายทางการเกษตรกันเองจนประสบความสำเร็จและเป็นโครงการต้นแบบให้กับโครงการอื่นๆ ได้เข้ามาศึกษาดูงานและนำเสนอโครงการในลักษณะใกล้เคียงกัน”

นายวิเวช สุทธิประภา
ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 11

นายนิพันธ์ ถมนาม
ผู้ใหญ่บ้านบ้านโนนแก้ง ม.5

“เมื่อมีโครงการนี้เกิดขึ้น ชุมชนมีน้ำใช้อย่างพอเพียง ชาวบ้านลดต้นทุนในการผลิตเนื่องจากมีระบบกระจายน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เข้ามาส่งเสริมในการเพาะปลูก ทำให้มีรายได้ต่อเดือนเพิ่มขึ้น”

การเปลี่ยนแปลง

อดีต

ปัจจุบัน

โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำห้วยใหญ่

ที่ตั้ง : บ้านโนนแก้ง หมู่ที่ 5 ตำบลบพูน อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
ประเภท : ขุดลอกและขยายแหล่งน้ำ ระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ 1 แห่ง
ความจุ : 336,483 ลบ.ม.

ปัจจัยความสำเร็จ

- น้อมนำแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประชาชนในพื้นที่ให้ความสำคัญเรื่องการบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและการปลูกพืชใช้น้ำน้อย ในฤดูแล้งเพื่อความพออยู่พอกินในชีวิตรตามศาสตร์พระราช
- ผู้นำชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้มแข็ง ผู้นำชุมชนมีส่วนสำคัญในการประสานงานและสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ภาครัฐเข้ามาดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้ประชาชน
- เพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำเดิมให้เกิดประโยชน์สูงสุด กรมทรัพยากรน้ำ ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งน้ำห้วยใหญ่ รวมทั้งระบบกระจายน้ำไปยังพื้นที่เกษตรกรรมอย่างต่อเนื่องหลายโครงการ เพื่อให้ชุมชนได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเต็มศักยภาพ

ความสำเร็จ

- ประชาชน จำนวน 149 ครัวเรือน ได้ใช้ประโยชน์ในการอุปโภค บริโภค
- เกษตรกรมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรหลากหลายรูปแบบตลอดปี
- เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งและบรรเทาอุทกภัยในฤดูฝน
- เพื่อเพิ่มพื้นที่ชุ่มน้ำและอนุรักษ์แหล่งน้ำตามธรรมชาติให้คงอยู่อย่างสมดุล
- เกิดการรวมกลุ่มผู้ใช้น้ำและกลุ่มพืชผลการเกษตร สร้างความสามัคคีในชุมชน
- ประชาชนมีอาชีพที่มั่นคง มีรายได้เพิ่มขึ้น คุณภาพชีวิตดีขึ้น

แผนที่โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำห้วยใหญ่

